

TROTTER

Puglia

Basilicata - Calabria

**VAN REIZIGERS
VOOR REIZIGERS**

Lannoo

HOE GEBRUIK JE DEZE GIDS?

Op deze pagina's zetten we de toeristische highlights voor je op een rijtje – stuk voor stuk zijn het met recht topervaringen die je niet mag missen.

[illegible]

In het hoofdstuk 'Mens, maatschappij, natuur en cultuur' gaan we dieper in op de geschiedenis, het cultureel erfgoed en de geografie van het land of gebied dat je bezoekt. Boeiende achtergrondinformatie om alvast thuis of tijdens de heenreis door te nemen.

[illegible]

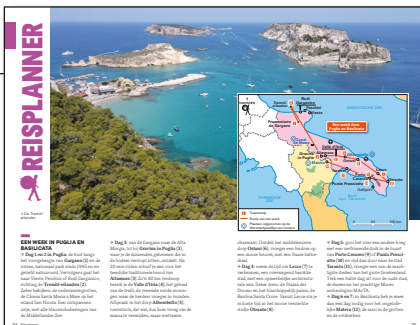
In het hoofdstuk 'Praktisch' vind je alle nuttige informatie over de bestemming. Lees er alles wat je moet weten over bijvoorbeeld verkeer en vervoer, geldzaken, taal en reisdocumenten.

[illegible]

De tekst die in twee kolommen loopt, bevat praktische informatie zoals adresgegevens van instanties en webadressen ter voorbereiding op de reis.

HOE GEBRUIK JE DEZE GIDS?

De 'Reisplanner' stelt uitgewerkte reisprogramma's voor om Puglia op de beste manier te ontdekken.

Door deze beknopte inhoudsopgave per hoofdstuk te gebruiken hoef je niet telkens terug te bladeren naar de volledige inhoudsopgave vooraan in het boek.

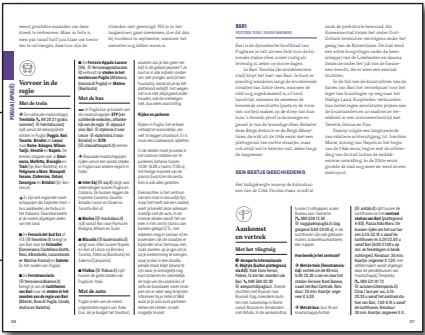
Op het kleine kaartje linksboven zie je in een oogopslag welk deel van het land of de regio het betreffende hoofdstuk beschrijft.

Op de eerste pagina van elk regiohoofdstuk zijn de niet te missen bezienswaardigheden in kaart gebracht met een paginaverwijzing voor wie ze direct wil raadplegen.

Aan de rand van de pagina's zorgen een duimgreep en een kopregel ervoor dat je direct ziet welke informatie er op de betreffende pagina wordt besproken.

Om vlot door de gids te navigeren, wordt per stad of regio dezelfde informatiestructuur gehanteerd: praktische informatie - informatie over verblijf: slapen, eten, iets drinken, uitgaan - informatie over de bezienswaardigheden.

Wist je dit?

INTERESSANTE WEETJES

Let op deze kaders voor interessante weetjes.

Door het boek heen laten we jullie, onze Trotter-ambassadeurs, aan het woord. Gouden tips en onvergetelijke ervaringen maken alles (nog) tastbaar(der), net alsof je al ter plekke bent. VAN REIZIGERS, VOOR REIZIGERS!

AANDUIDING TROTTER-TIPS

- Trotter-tip
- interessant
- niet te missen

VERKLARING VAN DE SYMBOLEN

algemeen	informatie	snackbar
autoverhuur	kindvriendelijk	strand
bank	koffie- of theehuis	taxi
busstation	livemuziek, concert	theater
café, bar	luchthaven	reinstation
camping	metrostation	voorzieningen voor rolstoelgebruikers
consulaat	ontbijt	wandelen
dansen	parkeren	winkelen
duiklocatie	patisserie	Unesco-werelderfgoed
internetcafé	postkantoor	zwemgelegenheid
fietsverhuur	restaurant	telefoonnummer
haven	roken verboden	website
honden toegestaan	slapen	e-mailadres
ijssalon	skistation	

146

Het stadspark van Trani biedt veel schaduw.

VOORBEREIDING

46

Caesar maakte zich ernstig zorgen over zijn haarverlies.

INLEIDING

10

VEELGESTELDE VRAGEN

12

TOPERVERINGEN

14

MENS, MAATSCHAPPIJ, NATUUR EN CULTUUR

26

Beroemde personen

28

Bevolking

32

Cultureel erfgoed

33

Drank

35

Economie

39

Film

41

Geografie

42

Geschiedenis

44

Keuken

62

Maffia

75

Media

78

Milieu

78

Tarantella

79

Trulli

80

Werelderfgoed van Unesco

82

Zeden en gewoonten

83

PRAKTISCH

REIZEN NAAR PUGLIA

84

ZUID-ITALIË PRAKTISCH

88

ABC van Italië

90

Alvorens te vertrekken

90

Budget

91

Elektriciteit

94

Feesten en feestdagen

94

Geldzaken

95

Gezondheid

96

Internetadressen

97

Klimaat

97

Mensen met een beperking

99

Mensenrechten

99

Noodgevallen

99

Openingstijden

99

Overnachten

100

Post

102

Reisliteratuur

102

Risico's en ergernissen

104

Roken

105

Taal

105

Telefoon en

telecommunicatie

108

Vervoer

108

De zeegrotten in de buurt van Vieste

Het aquaduct verbindt Gravina met de heuvel van Petramagna.

BESTEMMINGEN

79

De mafia en afval

REISPLANNER

114

PUGLIA (APULIË)

Bari	127
Trani	141
Barletta	147
Lucera	149
Monte Sant'Angelo	157
Vieste	161
Peschici	165
Rodi Garganico	168
Isole Tremiti (Tremeti-eilanden)	169
Vico del Gargano	173
Polignano a Mare	176
Monopoli	180
Alberobello	186
Locorotondo	189
Martina Franca	191
Cisternino	194
Ostuni	196
Brindisi	200
Lecce	205

Otranto	218
Gallipoli	230
Taranto	239
Altamura	249
Gravina in Puglia	251
Castel del Monte	256
Ruvo di Puglia	258

BASILICATA

Matera	263
Bernalda en de Ionische kust	279
Aliano	281
De Lucanische Dolomieten	283
Parco Nazionale del Pollino (Nationaal Park Pollino)	285
Maratea	288

CALABRIA (CALABRIË)

Cosenza	299
Parco Nazionale della Sila (Nationaal Park Sila)	303
De Ionische kust	305
Stilo	311
Gerace	312
Tropea	313
Scilla	318
Reggio Calabria	320
Het massief van de Aspromonte	328

Tropea is een drukbezochte badplaats aan de Tyrreense kust.

INLEIDING

↑ De witte huisjes van Cisternino

↓ De kerk van Alberobello is in de stijl van de trulli gebouwd.

De ontdekking van Puglia, de hiel van de Italiaanse laars, is die van een dromerig Italië, waar het groen van de olijfbomen afsteekt tegen het blauw van de zee. Of zeg maar 'zeeën', want deze regio ligt zowel aan de Adriatische Zee, met de grillige rotsen, als aan de Ionische Zee, met de zachte zandstranden. Achter die kustlijn ligt een even gevarieerd als spectaculair landschap: de vlakke van Tavoliere gloeit zachtjes onder de golvende tarwevelden, de rotsige uitlopers van de Gargano zijn bedekt met pijnbomen, eiken en vooral beuken; de hoogvlakten van de Murge zijn een ruw gebied met diepe ravijnen, waar de mens in de steentijd zijn toevlucht zocht. En dan zijn er nog de groene gebieden, bezaaid met olijfbomen, de Valle d'Itria bijvoorbeeld, die doorspekt is met *trulli*, verrassende stenen huisjes met conische daken. Helemaal in het zuiden tot slot ligt het schiereiland Salento, tussen de Adriatische Zee en de Ionische Zee, als een enorm slagschip.

Op reis in Puglia rijg je met plezier de haventjes en kustplaatsjes aan elkaar: Peschici, Vieste, Polignano a Mare, Monopoli en Gallipoli zijn gewoonweg onweerstaanbaar. Neem ook je tijd om de gehuchten dieper in het binnenland te bezoeken, waar het leven zijn

‘De hak van Italië, het straatbeeld gekenmerkt door de vele invloeden uit het verleden, de ontmoetingen met de plaatselijke bevolking die blijven hangen... Van de gefrustreerde ijsventer die ons niet snapte, de schattige nonna op het strand die ons deed glimlachen met haar verhaal in het Italiaans waar we niets van begrepen tot de allervriendelijkste B&B-eigenares die zo dankbaar was dat we het bed mee opmaakten.’

Veerle, 45 jaar, Herenthout, reist met een vriendin

rustige gangetje gaat: Martina Franca, Oria, Gioia del Colle, Nardò, Altamura en Ginosola hebben veel te bieden. Maar andere steden hebben dan weer een verrassend en boeiend oosters gezicht, denk aan het witte Ostuni of het gouden Otranto. Erfgoed genoeg in deze regio. De romaanse kerken van Trani, Bitonto en Bari zijn een lust voor estheten, de kastelen van Castel del Monte, Lucera en Manfredonia zijn dan weer topmomenten voor wie hiervan houdt. En wat denk je van Lecce, een pareltje van tufsteen waar de Italiaanse barok zijn hoogtepunt bereikt? Ook de tafelkunst komt aan bod, want de regio is beroemd om de vele culinaire lekkernijen.

Taralli bij het aperitief, romige *burrata* d’Andria, heerlijke *orecchiette* in grillige vormen. De *primitivo* is een evenwichtige, versterkende wijn.

De discrete Basilicata heeft haar ware gelaat nog niet laten zien aan de toeristen, die hier in alle rust en met een glimlach ontvangen worden. Ongetwijfeld is dat omdat de kust bezaaid is met grillige rotsen waar de toeristen de weg nog niet naartoe hebben gevonden. En

↑ De Basilica Santa Croce in Lecce

wat valt er te zeggen over Matera, een verbluffende stad die haar gelijke niet kent? Deze streek laat je niet onverschillig, dat is zeker, als je houdt van natuur en rust.

En Calabria? Diep in de hiel van de laars ligt de regio zowel aan de paradijselijk blauwe Tyrreense als aan de Ionische Zee. In de bergen kun je prachtige wandelingen maken en de hoofdstad Reggio Calabria bezit een opmerkelijk archeologisch museum met twee beroemde bronzen beelden van Riace, de trots van de hele regio.

VEELGESTELDE VRAGEN

Welke documenten heb je nodig?

Inwoners van de Europese Unie hebben alleen een identiteitskaart nodig. Minderjarigen die alleen reizen (zonder ouders), moeten een eigen identiteitsbewijs bij zich hebben en een toelating van hun ouders (ondertekend door een van de twee) om het grondgebied te verlaten.

Wat is het beste seizoen om naar het zuiden van Italië te gaan?

Het voor- en naseizoen (mei-juni en september-oktober). Het weer is dan aangenaam en niet te warm en in die periodes zijn er minder toeristen dan midden in de zomer. Bovendien zijn de prijzen dan ook lager dan in de zomer (vooral in augustus en zeker aan de kust en rond Ferragosto of 15 augustus).

Is het leven er duur?

Dat hangt af van de regio en het seizoen. Puglia is duurder dan Basilicata en Calabria. Naast benzine en logies is het leven er minder duur dan bij ons.

Kun je je goed verplaatsen als je niet over een auto beschikt?

Deze regio kun je goed verkennen met de trein, de bus, vooropgesteld dat je de tijd hebt. Zo is de oostkust van Puglia vlot bereikbaar met de trein. Als je de gebaande paden wilt verlaten of het platteland wilt verkennen, is een auto wel praktisch natuurlijk.

Zijn er veiligheidsproblemen?

Niet echt, maar houd in de historische centra van Bari en Tarente, net als elders, rekening met zakkenrollers. Matera is dan weer een heel veilige stad. Je kunt het beste niets in je auto laten liggen, want auto-inbraak komt regelmatig voor. Over de maffia hoeft je je geen zorgen te maken, die houdt zich niet met toeristen bezig.

Is er een tijdsverschil?

Nee, zowel in de winter als in de zomer volgen Italië, Nederland en België dezelfde tijd.

↑ Het stadspark van Trani is een kindvriendelijke trekpleister.

Zijn er gezondheidsproblemen?

Nee. Maar stop in de zomer wel een muggenwerend middel in je bagage. En vergeet je Europese zorgverzekeringskaart niet mee te nemen.

Is het er leuk voor kinderen?

De rijkdom aan erfgoed zou weleens te veel kunnen worden voor je kroost. Zorg voor afwisseling en wissel bezoeken aan drukke musea af met mooie wandelingen en een middagje aan het strand. Zoek naar kindvriendelijke trekpleisters met het symbool . Wat eten betreft, is Italië heel kindvriendelijk, met pizza's, pasta en overheerlijke ijsjes.

Moet je Italiaans kennen om goed begrepen te worden?

Zoals overal is het ook hier verstandig om een paar woorden van de taal te kennen om de communicatie met de plaatselijke inwoners vlot te laten verlopen. De jongeren en winkeliers spreken steeds vaker een woordje Engels.

Is de warmte er soms ondraaglijk?

Ja, in juli en augustus kan het bijzonder warm worden. In Matera stijgt het kwik soms tot 50 °C.

In Puglia

1

Dwaal in Bari, de mooie hoofdstad van Puglia, door de kronkelende steegjes in de fascinerende wijk Bari Vecchia, waar oost en west elkaar ontmoeten.

Achter hoge walmuren en omringd door de zee is dit een van de belangrijkste oude steden van het zuiden van Italië. Het doolhof van geplaveide straatjes, door de eeuwen gladgeschuurd, de overdekte doorgangen, de palazzi met vervallen gevels en de zonnige pleintjes. Heerlijk is het hier. Oudjes roepen tussen de drogende was van het ene balkon naar het andere de laatste roddels naar elkaar. Ach, de charme van Bari...

→ Blz. 127, 135

‘Puglia: prachtige stranden, pure keuken, barokke architectuur, witte stadjes, trulli. Een topbestemming voor september, wanneer de rust is weer-gekeerd en je afscheid neemt van de zomer.’

Martine, 56 jaar, Brasschaat, reist met haar partner

2

2

Sta oog in oog met de kathedraal van Trani, een schitterende parel van de romaanse kunst in Puglia.

Trani, stevig met beide voeten in de Adriatische Zee, spreekt tot de verbeelding

met de witte kalksteen en het scherpe contrast met de azuurblauwe zee. Het bekendste monument? De kathedraal, een licht gebouw aan het water dat 'de afstand tot de hemel' lijkt te meten. Het ruime interieur is bijzonder sober en licht: heel gracieus. →Blz. 146

3

Bezoek de romaanse basiliek van Santa Maria di Siponto en ontdek de vroegchristelijke tegenhanger, een geest die een hedendaagse kunstenaar weer tot leven wekte.

Achter een romaans portiek waar twee leeuwen de wacht houden, ligt een pareltje: een Byzantijnse sarcofaag. Beneden ligt de vroegchristelijke basiliek die inmiddels weer straalt als toen dankzij kunstenaar Eduardo Tresoldi. →Blz. 156

❗ **Goed om te weten:** *poëtischer aan het eind van de middag, wanneer de ondergaande zon de vindplaats in vuur en vlam zet.*

3

4

Smul van een festijn met zee-egel (of pasta met zee-egel) op een *trabucco*, een verrassend, typisch vissersbootje uit Puglia en aan de Adriatische kust.

Op de oevers van de Gargano liggen her en der *trabucchi*, dat zijn houten vlonders, net grote spinnen die boven het water zweven. Met grote netten worden vissen gevangen die in grote scholen zwemmen. Tegenwoordig zijn heel wat van die *trabucchi* restaurants geworden, die de aandacht richten op liefhebbers van vis en zeevruchten. → **Blz. 153, 156, 165**

5

Verwar in Peschici, een dorpje boven de Gargano, met witte muren en blauwe luiken, heel even Griekenland met Italië.

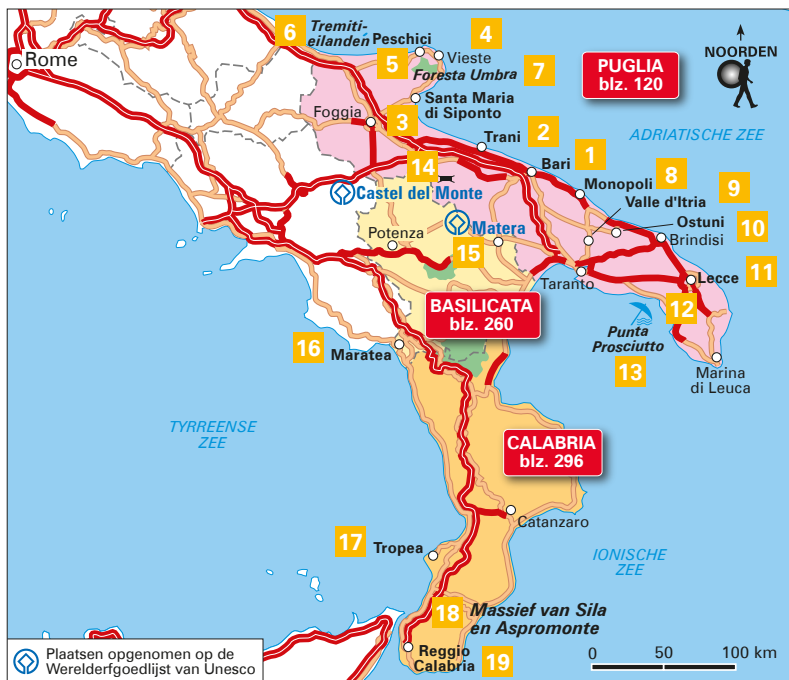
Peschici, hoog boven de zee op een rotskam, is een pareltje met witte huisjes

die afsteken tegen het blauw van de zee. Klim omhoog en omlaag langs de straatjes en neem een frisse duik in zee vanaf het grote zandstrand van het dorp, met uitzicht op de groene heuvels van de Gargano. → **Blz. 165**

5

6

Ga op uitstap naar de Tremiti-eilanden, een onbekende archipel waar een handvol stedelingen graag komt ontspannen.

De archipel is onderdeel van een marien reservaat en is nog vrij onbekend. Het eiland San Nicola telt een oud fort dat nog steeds trots rechtop staat. San Domino bestaat uit een paar kreekjes met kristalhelder water, omzoomd door pijnboombossen. Ideaal om wat zon mee te pikken of een frisse duik te nemen.

→ **Blz. 169**

! **Goed om te weten:** er vertrekken bootjes naar de archipel in de havens van Peschici, Rodi Garganico en Vieste, juni-sept.

🌐 tremitionline.net.

7

Ga wandelen in het Foresta Umbra, een ongerept bos met een piek van meer dan 1000 m, midden in het Parco Nazionale del Gargano.

In het grootste beschermde natuurgebied van Italië ligt het Foresta Umbra, een oerbos met opmerkelijke beuken dat beschermd is door Unesco vanwege de bijzondere biodiversiteit. Je kunt er heerlijk wandelen, mountainbiken en meer langs de uitgezette paden.

→ **Blz. 174, 175**

📌 **Goed om te weten:** meer informatie op parcogargano.it.

8

Struin door de concentrische steegjes van Monopoli, die allemaal naar het schattige haventje leiden, omringd door hoge huizen met groene luiken.

Een van de pareltjes aan de kust! Het historische centrum van Monopoli ademt charme dankzij de kerken van kalksteen, de pleintjes vol terrassen en de kronkelige straatjes die hier en daar een doorkijkje bieden op de azuurblauwe zee. → **Blz. 180**

📌 **Goed om te weten:** het dorpje is in de zomer slachtoffer van zijn eigen succes. Kom vroeg genoeg om ervan te genieten.

Ontdek de duizenden *trulli*, grappige traditionele stenen huisjes met kegeldak die overal in de Valle d'Itria staan.

De *trulli* met prachtige daken van natuursteen en een verrassende hoeksteen vormen vaak een minidorpje. De witgekalkte muren tussen de wijnranken en de olijfbomen bieden een prachtige aanblik. →Blz. 80, 185

❗ **Goed om te weten:** de meeste *trulli* staan in het dorp Alberobello. Het is te toeristisch geworden, kom dus tegen de avond, wanneer de groepen vertrokken zijn.

Ontdek Ostuni, een duizend jaar oude felwitte stad die heel oosters aanvoelt.

De oude Messapische stad wordt al genoemd door Plinius. Ostuni maakte

van lusteloosheid een deugd. Het prachtige *centro storico* met de schitterende 15de-eeuwse kathedraal is een heerlijk doolhof met witte straatjes en her en der fraaie uitzichten op de Adriatische Zee.

→Blz. 196

❗ **Goed om te weten:** voor een aperitiefje met uitzicht ga je op de trappen van de *Borgo Antico Bistro* zitten (wo. gesloten).

Laat je blik over de duizenden details van de gevels van Lecce gaan, een barok pareltje in de Salento.

Het is heerlijk wandelen in dit levendige stadje in Puglia, wanneer de *passaggiata* de straat opgaat. Wat het anders maakt dan andere steden, is de tufsteen, een zachte steen waarmee beeldhouwers hun fantasie de vrije loop konden laten gaan. De gevels van de paleizen en kerken zijn versierd met allerlei dieren: adelaars, draken en griffioenen. Die creativiteit bereikte haar hoogtepunt op de gevel van de Basilica Santa Croce, de meest opmerkelijke kerk van de hele stad. → **Blz. 205, 212**

Slaap een nacht in een *masseria*, een oude versterkte boerderij verbouwd tot charmehotel.

In het riante landschap van Puglia, tussen de rijen olijfbomen en wijnranken, zie je vaak een versterkte boerderij staan. De mooiste zijn verbouwd tot charmehotel of plaats waar huwelijksfeesten gevierd worden. Hier overnachten is heel bijzonder. → **Blz. 65**

⚠ **Goed om te weten:** *het is niet goedkoop om in een masseria te overnachten, kom in het laagseizoen.*

